

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A társadalom és a szocializmus.

Zombor, ápril 8.

A mult télen meglehetősen kellemetlen meglepetéseket szerzett az országnak a társadalombontó törekvések erős térfoglalása. Alig akartuk elhinni, hogy a nemzetközi szocialista apostolok tanításai még az oláh nép közé is eljutnak. Tehát Szent István birodalmának olyan lakosai közé is, a kikhez egyébféle tanítás még alig fért. Száz és százezer polgára van az országnak, a kinek első, lelkét megkapó olvasmánya németből átfordított izgató kiáltvány volt; a ki igazi érdeklődéssel a szocialis apostolok prédikációját hallgatta legelőbb.

Egyszerre elfogta a közvéleményt, az ország sorsát intéző tényezőket az az érzés, hogy valamit tenni kellene. Meg kell indulni egy erővel teljesebb társadalmi és közigazgatási munkának, amely a társadalombontó törekvéseket a saját fegyverükkel, a szó hatalmával szorítsa vissza s megteremtse azt a nyugalmat, amely a szocialis bajok gazdasági és egyéb okainak sok munkával és áldozattal járó megszüntetéséhez föltétlenül szükséges.

Csakugyan nehéz dolog belenyugodni abba, hogy a magyar népnek alsóbb, tanulatlanabb rétegei csak az elvakult és nem is a hazai talajon

fakadt izgató olvasmányok és beszédek iránt birnának érzékkel. Be is bizonyult, hogy nem így áll a dolog. Hiszen százezer számra terjednek és olvasódnak azok a jobb kiadványok is, amelyek egyenesen harcba állanak a szocialista tanok ellen. Bebizonyult, hogy az intelligens embert, tisztviselőt, birtokost, ügyvédet, aki jó szívvvel és lélekkel szól a néphez, nemcsak meghallgatják, hanem a szavát is megfogadják. Hamar belátják, hogy az izgatók félrevezették őket s bele is nyugosznak sorsuk békés javításának lassabb folyamába, ha jóakaratu és megnyugtató fölvilágosításokat kapnak.

Bizony igen nagy hatása van annak, ha a nép közé lemegy a pesti ur és fejtegeti, hogy: ime, mi szocialisták kivittük, hogy már adót sem kell fizetni; őszszel meglesz a földosztás is. Mert ha az egyik dolgot megvalósítottuk, kierooszakoljuk a másikat is. Anyyira hat az efféle beszéd a népre, hogy százával iratkozik be, maga sem tudja, miféle elvtársnak és pénzt is áldoz, olyan célra, a miről csak homályos fogalmak vannak, akkor, amikor maga is majd éhen hal. Azt halljuk, az oláh parasztok több helyütt féláron eladták a földjüket a korcsmárosnak, azzal a szeszszel, hogy: becsaptuk az atyafit, nem tud még az őszi földosztásról,

amikor visszakapjuk majd a földünke ingyen.

Azt hisszük, ha az a másik intelligens ember, aki ezt a népbolondítást van hivatva megakadályozni, szintén odaállana és fölvilágosítaná a félrevezetteket, hogy nem úgy van a dolog, a magyar nép a boldogulását nem a hazátlan és istentelen igazgató tanításokban, hanem csak a saját honfitársai és kormánya segítő kezében keresheti, hogy a segítésre megvan az akarat és a képesség: ő is akadna hívőkre. De a nép mindenesetre látná legalább, hogy az izgató és bolondító tanítások nem maradnak megcáfolatlanul. Legalább nem lenne a folforgató eszméknek uralma olyan kizárólagos az egyszerű nép lelkében. Legalább látná, hogy azok a társadalmi osztályok is foglalkoznak a bajaival, amelyeket izgató mesterük kiszipolyozóinak, halálos ellenségeinek nevezett és bizonyított.

A sajtó közleményeiből, előkelő politikusok nyilatkozataiból tudjuk, hogy átértékeltük az efféle társadalmi munka szükségét. Hogy milyen derék dolog lenne, ha az okos szó elhatolna a kunyhóig, írásban és beszédben, a helyi anyagi érdekektől független, vagy pedig tekintélyben, bizalomban meg nem ingatott helyi kezeztől és ajkáról. De ugyanakkor azt is sajnosan kellett

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Secessionisan. *)

A Multatuli könyve jobbról,
A Nietzsche képe balfelül,
És ami csak a legmodernebb,
Először is hozzád kerül.

A lelked fönn a Tizezerben,
Csupán secessióst keres.
Az csak lovag, avagy — lovar lesz,
Ki a kezedre érdemes.

Mig a család majd megtalálja
A pénzedért az ideált.
Ki a lovag s lovar lovának
A legtöbb zabot liferált.

Fennkölt szived hogy nem tekint
Valódi esküvésnek ezt, —
Nem öltesz majd fehér brocátot,
Hanem csak angol úti dreszt.

A bánatod Itáliában
Sem oszlik el a nászuton.
Ki megy Itáliába márma?
A jouron ez vieux façon.

*) Mutatvány a „Nyár“-ból, Pataj Sándor legújabb verskötetéből.

A „megnemértett“ szerepében
Igy mind a siring szenvedsz.
S jobbról a Multatuli könyve,
S balról a Nietzsche képe lesz.

Pataj Sándor.

A szentjánosi rózsza. *)

Irta: Türr Antal.

Azt mondja a nóta: Piros rózsza, fehérrózsza, szőke leány, barna, mind egyformán csalfa. No, hát ez nem igaz! Be tudná ezt bizonyítani a „Vajas“ folyó is, ha lelke volna. A locsogó hajjai csodálatos szép meséket tudnának regélni csalódott szerelmesekről, megtört szivekről, bánatos könyvekről, ha beszélni tudnának. De nem tudnak, csak locsognak, locsognak, zöld bársonyos réteken, zizegő nádasok alján és rezgő nyárfák árnyékos lombjai alatt. Talán azért olyan némák e habok, mert a beléjük ömlött sok keserű köny bilincsekbe verte a lelküket, édes, zengő szövegben nem tudnak kitörni. . . .

Mert mi a szerelem?

*) Megjelent az „Ország-Világ“ 1904. évi 7. számában.

Melegházi szép virág, mely csak akkor nyílik a maga pompájában, ha hozzáértő kertész öntözi. Ekkor lesz a szerelemből: édes szerelem. Ha azonban avatatlan kezek érintik, ha meleg helyett a dér fagyasztó lehelét szívja be az ártatlan kelyhe, elsatnyul, elhervad és lesz a szerelemből: kesergő szerelem.

Egyszer a „Vajas“ partján jártam és az alábbi történetet hallottam.

Szerette a leány a legényt, de nem lehetett az övé. Módos özvegyasszony volt a leány anyja, szegény halászember a legény. Szép, szűz leány volt, mint a sűdár jegyene, illett volna a leányhoz nagyon, aki szivből szerette. Nem egy álmatlan éjszakát virrasztott át érte, kisirt szemekkel, amelyekből a „drága gyöngyök“ lehullottak a patyolat keblére, arra a kebelre, melynek a katlanát egy lángoló sziv hevítette.

Hiába küzdött, epedett, a boldogság révét el nem érte. A módos asszony hideg szivét nem lágyították meg a forró könyek. Nem akart tudni a „koldus“ emberről: a szép Barabás Pistáról. Pedig az a két keze munkájával becsületesen megkereste volna a

érezniük, hogy ilyen emberei a társadalmi munkának nagyon kevés számban vannak.

Tudjuk, hogy a szociálista izgatásnak megvan a maga eszmeköre, megvannak a maga jelszavai, frázisai, a nép lelkéhez könnyen férő szólásmódjai. Az ellene irányuló küzdelemnek azonban még ezek a fegyverei sincsenek megalkotva. A szociálista apostolok öntudatosan megcsinált, részletesen kidolgozott, kész, ugyyszólván gépiesen felhasználható programokkal mennek a nép közé. Az ellenük irányuló küzdelem sem az emberek, sem az eszmei tartalom tekintetében szervezve nincs. Mert a fegyveres hatalom és a törvények rideg, de legtöbbször nem is jól értett rendelkezéseinek merev hirdetése sem megnyugvást, sem bizalmat nem kelt. Egyik sem ér föl az izgatások lélekre ható erejével.

Okos és gyakorlati dolognak kell hirdetniük azt az akciót, mely a napokban a Magyar Gazdaszövetség kebelében indult meg s melynek az a célja, hogy a társadalmi rendet bontó és hazaellenes szociálista izgatás ellen irányuló küzdelemnek bajnokokat és szellemi, erkölcsi fegyvereket teremtsen. Mint minden nagy dolog, úgy ez is, kis arányokban indulna meg. Ugy, hogy néhány kiváló szakember Budapesten, a főiskolai ifjuság s az érdeklődő gazdák, lelkészek, közigazgatási tisztviselők részére egy előadási ciklust tartana április hónap végén, amelyen tárgyalás és megvilágítás alá kerülne a szociálista izgatások ütköző kérdései, föltáródnának az ellensúlyozó társadalmi munka módjai és eszközei. A hallgatók, akik már most kint dolgoznak az életben, vagy nemsokára belekerülnek a nemzeti munka nagy organizmusába, kész szellemi fegyvertárral hagynák ott az előadó-termekeket s meg lennének nyerve annak, hogy a hallott eszmékkel törődjenek s önmagukban érleljék tovább és érvényesítsék, ameddig működési terük terjed.

Kétségtelen, hogy ez az akció nem

képes megküzdeni a szociális kérdésekből folyó összes föladataival. De nem is szabad ebből a szempontból mérlegelni. Kezdő lépés ez a társadalmi munka szervezésére, amelynek meglesznek a maga nagy fejleményei. Hiszen tudjuk, hogy például a szövetkezeti eszme is esztendőig csak kis körre volt képes elterjedni, most pedig már arra a pontra jutott, hogy rövidesen eltöltheti az egész magyar társadalmat s hatalmas tényezője lesz nemzeti haladásunknak.

Thaly Kálmán köszönete Bacs-megye törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűléséből kifolyólag Latinovits Pál főispán a megye közönsége nevében táviratban üdvözölte Thaly Kálmánt, az obstrukció megszüntetése körül szerzett nagy érdemeért. Thaly Kálmán most a következő levélben köszönte meg a megye közönségének kitüntetést figyelmét Latinovits Pál főispánnak:

Tisztelt barátom!

Vármegyéd részéről történt, csekély személyemet annyira kitüntetett egyhangú elhatározást velem tudatós szives távüdvönyt, (melyet Budapestről postán ide küldtek utánam, hol a busvétai szüneteket töltöm), fogadd leghálás köszönetemet. Irántam mindenkor tanúsított baráti jóindulatodat ez a megtisztelő tényed oly szépen koronázza meg. Legmelegebb hálával s viszontüdvözléssel b. h. ü. kíván

Pozsony, 1904. március 29.

lekötözött híved
THALY KÁLMÁN.

A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület felhívása.

Magyarságunknak, nemzeti kulturánknak új társadalmi erőssége, vára épült. Erősebb vár a kőből épült kolosszusoknál, mivel magyar lelkünk ereje van benne.

A magyar föld szive dobban meg és ennek a dobbanásnak magyar kezek adtak kifejezést, amikor megépítették a Délmagyarországi Közművelődési Egyesületet, hogy a magyar kultúra vonzó fegyverével meghódítsa a magyarságnak legszebb, legnépesebb és leggazdagabb területét: a déli Magyarországot. Betöltse azt magyar lélekkel, magyar érzéssel, magyar szeretettel és az egységes

magyar nemzet mindenekelőtt átható gondolatával. Egy hatalmas centrumból irányítsa Délmagyarország apróbb magyarosító teendői egyesületeit és a béke minden eszközzel, de a nagy eszméhez méltó minden erővel ápolja, fejlessze, erősítse a hazafias magyar nemzetet és terjessze a magyar nyelv ismeretét.

A hazaszeretet avatta fel az új egyesület zászlaját, melyet kell, hogy a honszerelmem lengessen magason.

A kulturegyesület, amelynek alapszabályait a belügyi kormány már megerősítette, most teljes erővel folytatja a szervezési munkálatokat és e célból a következő lelkes hangú felhívást intézi most a magyar közönséghez:

Felhívás.

Délmagyarországon, hazánk e leggazdagabb és legnépesebb területén, az idegen törekvések évről évre tért hódítanak. A külföldről szított izgatás mindinkább előre tör és a magyar befolyás a magyarság nemtörődömsége folytán hátra szorul.

Az idegen áramlatot segíti minden: a templomuk, a felekezeti iskolájuk, a pénzintézetek és a rokonyelvű külföld. Ellenben a magyarságnak Délmagyarországon eddig semmiféle segítsége nem volt.

Most magyarságunknak, nemzeti kulturánknak új társadalmi erőssége, vára épült Délmagyarországon is, hogy e gazdag buza-termő földet, e kalászos rónaságot, az ország e legdusabb területét megmentse a magyarságnak. Apponyi Albert gróf, Desseffy Sándor csanádegyházmegyei püspök, Császka György dr. kalocsai érsek, Fehér Ipoly dr. pannonhalmi főpát, Németh József felszentelt püspök, Várady Árpád dr. c. püspök, Rákosi Jenő, Falk Miksa dr. főrendiházi tagok, Urbán Iván, Latinovits Pál, Lukács György dr., Meskó Sándor dr., Csathó Zsigmond dr., Pogány Károly, Molnár Viktor dr., Dellimánics Lajos dr., Kállay Albert, Schmausz Endre, Zakó Milán és Péter Pál főispánok, a magyar kultúra, a nemzeti művelődés e jeleseinek tiszteletbeli elnöksége mellett megalakult a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület és céljaul tűzte ki, hogy kitartással előre haladjon a magyar

maga és az imádottja mindennapi kenyerét. És ahol két egymástértő szív dobog egy fedél alatt, akár konyhában, akár palotában, ott a fekete kenyérből is puha kalács lesz, az öröm is örömmé válik, ott a boldogság tli föl a tanyáját, amit pénzzel meg nem lehet venni, pénzért el nem lehet adni, mert a boldogság a szív virága, e virág gyümölcse a szeretet, a szeretetből pedig a legszebb erény! a boldog megelégedés fakad.

Hanem aki már túl van a nyiló szerelmen, akinek a szívét parázs már nem izzasztja, az nem tud visszaemlékezni arra az időre, amikor még előtte is rózsaszinben állt a világ, amikor az ő szive is dobogott a legényért; az nem tudja, hogy csillag van az égen, pacsirta a léghen, dalos madár az ágon, ami mind a szerelmet, az édes szerelmet hirdeti. . . .

Hát Bodor Andrásné, a módos özvegy, ezt nem tudta, vagy nem akarta tudni. Ő csak arról ábrándozott, hogy urat kapjon a leányának. Urat, csak akkorát is, mint a kisujja, akivel ő könnyen bánhat. Hiszen öt-hat malma kelepelt a Dunán, volt tehát mit a garatról lehozni a konyhára. A lánya

meg olyan szép volt, mint a festő májusi rózsza és olyan szerény, mint a harmatos ibolya, azért nevezték el a szentjánosiak is: szentjánosi rózsának.

De hát ur nem akart kopogtatni az ajtaján, nem a gyönyörű szép Rózsika végett, hanem a nyelvélő anyja miatt, aki már születésétől fogva kérlelhetlen ellensége volt a csendes házi békének. Olyan Xantippe-féle volt, mint Szokratesz felesége. Mondják, hogy a szorgalmas, jó urat is ő kergette a sírba a sok prédikációjával. Mert a vagyonánál csak a nyelve volt nagyobb. De Barabás Pista nem félt ettől a nyelvtől. Hiszen „tíznyelvek” is röpködtek már körülötte egy véres háboruban és ha ezekkel megbirkózott, horogra tudta volna ő akasztani az anyós nyelvét is.

Hanem Bodor Andrásné hajthatatlan maradt. A szegény halászt nem akarta látni a házában.

Ez a makacsság annyira megtörte a szerelmes Rózsika szívét, hogy lassan fogyott, mint az égő gyertyaszál és a dolgában ideoda kapkodott, mint aki eszelős.

Egy csöndes nyári estén egészen hallgatásba merült, aztán kiosont a bázból és sietett a „Vajas” partjára.

Jó messzire haladt már a zöld bársonyos réteken, a zizegő nádasok között és a rezgő nyárfák lombjai alatt, amikor egyszerre hirtelen megállott egy tisztáson. És elgondolkozott.

Milliárd csillag tündöklött az égen, a sápadt hold fényesen ragyogott le a folyóra, melynek a tiszta tükréről egy leányarc tekintett föl Rózsikára némán, szeliden. A saját arca volt. Ugy tűnt föl Rózsika előtt, mintha az a néma arc megszólalt volna és azt mondta volna:

— Jőjj le hozzám, itt van a boldogság, itt van a szerelem!

És Rózsika levette bársony nyakáról a könnyű selyem kendőt, kibontotta a márvány-fehér, pihegő keblét és nézte, nézte azt a szelid arcot, amely oly csábítóan tekintett feléje a víz tükréről, aztán elborult a lelke és belevetette magát a folyóba, hogy megszökölje a saját arcát. Egy pillanat alatt elmerült a puha habokban. . . .

kultúra terjesztésének útján, mert a nemzeti gondolat és a nemzeti aspiráció immár nem állhat meg annál a pontnál, amely a magyarság öntudatát folyton-folyvást ébren tartja, hanem kell, hogy hathatósan és eredményesen működjenek abban az irányban is, hogy a barátságos és a magyarság iránt szimpatikus idegen nyelvű népek a magyarosodás gondolatát megszeressék.

Aki a magyar nemzet jövője iránt érdeklődik, a magyar nemzeti állam ideálját szívében hordja, annak kötelessége fölemelni a zászlót a Délmagyarország nemzeti kultúrájáért teljesítendő feladatra, be kell lépnie a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület örökös, alapító, rendes vagy pártoló tagjai sorába.

Az egyesületnek működése kiterjed Arad, Bács-Bodrog, Békés, Csanád, Krassó-Szörény, Temes és Torontál vármegyék területére; célja pedig az lesz, hogy a béke minden eszközével, de a nagy eszméhez méltó minden erővel ápolja, fejlessze és erősítse a Délmagyarországon a hazafias magyar szellemet, terjessze a magyar nyelv ismeretét.

Az egyesület tagja lehet minden feddhetlen jellemű férfi és nő, továbbá az erkölcsi és jogi személy.

Az egyesület tagjai: örökös, alapító, rendes és pártoló tagok. Örökös tagok mindazok, kik az egyesület alapítókéjének gyarapításához egyszersmindenkorra legalább ezer koronával járulnak. Ezen összeg tíz éven át évi 100 koronás részletekben is fizethető.

Az egyesület alapító tagjai azok, akik az egyesület alapítókéjének gyarapítására legalább kétszáz koronával járulnak. Ezen összeg öt éven át évi 40 koronás részletben is fizethető. Az örökös és alapító tagsági díj, mint a kulturegyesület részére tett érintetlen alapítvány, az adományozó neve alatt öríztetik és csakis a kamata fordítható az egyesület céljaira.

Az egyesület rendes tagjai azok, akik évenként 2 korona tagsági díjat fizetnek az egyesület pénztárába.

A rendes tagok kötelezettsége aláírásuktól számított 5 évig áll fenn az egyesülettel szemben, beszámításával azon egész évek, melyben a belépés történt. A rendes

Mire a halászok a távoli halászkunyhókból a mentő csónakokkal odaérkeztek, Bodor Rózsika lelke már ott fohászodott az ur számolyánál. Azon a márvány-fehér keblen már akkor a halál ülte a diadalát. Az orvos tudománya, az anya jajveszélése és a kedvesének forró könyvei nem önthettek többé életet a kihűlt szívébe.

Most már odaadta volna a módos asszony a leányát a koldus halásznak, de késő volt!

*

Hát mi a szerelem?

Melegházi szép virág, mely csak akkor nyílik a maga pompájában, ha hozzáértő kertész öntözi. Ekkor lesz a szerelemből: édes szerelem. Ha azonban avatatlan kezek érintik, ha meleg helyett a dér fagyasztó lehelét szívja be az ártatlan kelyhe, elsatnyul, elhervad és lesz a szerelemből: kesergő szerelem!

De anyák, szívtelen anyák! Tudjátok meg, hogy van még egy harmadik szerelem is, a szentjánosi rózsá szerelme: észbontó szerelem!

tagok jogosítva vannak ötven korona tőkének az egyesület pénztárába való befizetésével tagsági díjfizetési kötelezettségüket megváltani, mely esetben életük fogytáig a kulturegyesület rendes tagjai maradnak.

Pártoló tagok azok, kik bármely adománnyal segítik elő az egyesület célját.

Az egyesület a legkisebb adományt is köszönettel fogadja és azt a hírlapokban és évkönyveiben nyilvánosan nyugtázza.

A kulturegyesület örökös tagjai sorába újabbán 1000—1000 koronával beléptek Torontál, Bihar, Hajdu, Csanád vármegyék, Szabadka, Pancsova, Hódmezővásárhely, Kalocsa, Baja, Pécs városok.

A közigazgatási bizottság ülése a vármegyénél.

Vármegyénk közig. bizottsága folyó hó 4 én tartotta rendes havi ülését Latinovits Pál főispán elnöke alatt. Jelen voltak: Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, Vojnits István főjegyző, Mikosevits Kanut főügyész, dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos, főorvos, Popp György kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő, Linczinger Gyula kir. alügyész, Sztankovits György főmérnök; a bizottsági tagok közül; báró Vojnits István, Piukovits József országgyűlési képviselő, Szemző István, Szemző Gyula, Fernbach Károly. Sztrilich Béla a bizottság jegyzője. Az ülést Latinovits Pál főispán pontban 10 órakor nyitotta meg.

Mindenekelőtt is Latinovits Pál főispán a Ferencsatorna mentén lévő mezőgazdák óhajának teljesítésére nézve rendkívül fontos indítványt tett. Többször hangoztatott panasza volt ugyanis a gazdaközönségnek, hogy a cséplési idény beálltával a gőzcséplőgépek átvontatása a Ferencsatornai hidakon nagy nehézségekbe és költségekbe is került. Ezen panaszok orvoslására nézve a főispán azt az indítványt tette, hogy míg a Ferencsatornai hidak megerősítése bekövetkezik, hivassék fel az államépítészeti hivatal az eddigi meglehetősen nehézkes és költséges eljárás egyszerűsítésére s hivassék fel a Ferencsatorna r. t. is arra, hogy hidjai megerősítéséről gondoskodjék. A főispán ez indítványa az összes közigazgatási bizottsági tagok által örömmel egyhangulag elfogadtatott.

Ezután a szegényebb néposztály régiebb és sokszor hangoztatott panasza orvoslására hívta fel a főispán a közigazgatási bizottság figyelmét. Ugyanis midőn az utadó hányad annak idején meg lett állapítva, a kézi napszám megváltása 2 korona 40 fillérrel lett megállapítva. Miután évek hosszú során át bebizonyult, hogy ez a hányad túl magas és a szegényebb néposztályra nagy teherrel jár és részben be sem hajtható, a főispán indítványára elhatározta a közigazgatási bizottság egyhangulag, hogy utasítsassék úgy az alispán, mint az államépítészeti hivatal egy lényegesebb kisebb hányadot megállapítani a kézi napszám megváltását illetőleg. Ezen indítvány báró Vojnits István közigazgatási bizottsági tag pártoló felszólalása mellett egyhangulag elfogadtatott.

Majd Latinovits Pál főispán még azon fontos indítványt tette, mely szerint forduljon a bizottság kérelemmel a kereskedelmi miniszterhez, hogy a halas-rigyicai h. é. vasut menetrendje akként változtassék meg, hogy Halason mindkét irányban csatlakozást nyerjen a 903—904. számú gyorsvonatokhoz. Az indítvány egyhangulag elfogadtatott.

Tanügy.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint az elmúlt hóban Ofutak, Piros, Okér, Kiskér, Kiszács, Kucura, Torzsa, Pivnica, Kollut, Béreg, Szántova, Dautova, Csataalja, Baracska és Bátmonostor községek iskoláit látogatta meg s örömmel tapasztalta, hogy a tanítás eredménye általában kielégítő. Ama községekkel szemben, hol a ma meglévő iskolák a tanítókétszék befogadására elégtelenek, az iskolák kifejlesztése elrendeltetett. A magyar nyelv tanítása a nemzetiségi helységekben örvedetesen halad, minthogy azonban egy-két iskolában az eredmény nem volt mindenben kielégítő, az illető egyházi főhatóságok megkerestettek az iránt, hogy a tanítókat kötelességeik teljesítésére serkentsék. A folyó ügyek során számos tanító korpótlékának államsegély útján való folyósítása, az iskolák és óvodák számadásainak felülvizsgálása, az apatini harmadik kisedóvoda szervezése, a zentai gör. kel. tanítók javadalmának rendezése, a Lok községben a községi iskola kifejlesztése válván szükségessé, egy új tanítói állás szervezése iránt történt intézkedés, Kovil községben pedig Homonnai Betti egy magyar tannyelvű magániskola nyitására nyert engedélyt.

Közegészségügy.

Dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos, főorvos jelentette, hogy mult hóban az általános egészségügyi viszonyok a megye területén kedvezőek voltak. Egyes hevenyfertőző kórok csak csekély mértékben fordultak elő. Roncsoló toroklob 18 községben mutatkozott 78 megbetegedéssel, 17 halálessel. Vörheny 13 községben 142 megbetegedéssel, 31 halálessel. Kanyaró 13 községben 125 megbetegedéssel, 2 halállal. Apatinban második gyógyszerár állított fel és dr. Szalay Matyásnak Kiskéren kézigyógytár jogosítvány adott. Juniusban trahoma tanfolyam fog rendeztetni.

Államépítészeti.

Sztankovits György kir. főmérnök jelentette, hogy a közutak állapota mult hóban teljesen kielégítő volt. A kernyaja—omorovici közuton az engedélyezett utépítési munkák a vállalkozónak kiadattak és a földmunka már folyamatban van. Az ószivaci Ferencsatorna hid a mult hóban átvétetett és a forgalomnak átadott.

Ügyesség.

Linczinger Gyula alügyész jelentette, hogy a zombori fogházban a rend és tisztaság példás volt, a felügyelet kifogástalan. Az egészségi állapot jó. A fogház állománya 37 s a havi zárnap csökkenést mutatott. Ugy a hódsági, valamint az apatini fogházakban a rend kifogástalan volt.

Közdók.

Popp György kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentette, hogy egyenes adóban befizettetett 342.727 kor. 33 fillér. Hadmentességi díj 867 kor., bélyeg- és jogilleték 213.067 kor., fogyasztási és italadó 81.101 kor. 74 fill., tanítói nyugdíj 8545 kor. 18 fill., betegápolás 9738 kor. 60 fillér.

Állategészségügy.

Illy György törvényhatósági állatorvos jelentette, hogy a mult hóban az állategészségügy állapota kielégítő volt. Ragályos betegségek voltak: lépfene 2, veszettség 9, takonykór 3, rüthkór 6, sertésvész 12 községben.

Városi ügyek.

Rendes közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága holnap szombaton, április hó 9 én d. e. 9 órakor a városbáza nagytermében rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Polgármesteri jelentés a közügyek állapotáról. 2. A m. kir. belügyminiszternek intézkut iránt. 3. A honvédelmi m. kir. miniszternek intézkut iránt. 4. A város által létesítendő közkórház helye iránt. 5. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek intézkut iránt. 6. A Gyalokay-féle ösztöndíjnak Loógó Pálnak történt adományozása iránt. 7. Főispáni átirat Sréter Károly városi alszámvevő kinevezése tárgyában. 8. Főispáni átirat a Szilágyi telepés községben nagynevű néhai jelesltnek Szilágyi Dezső emlékére felállítandó emlékmű javára adomány megszavazása iránt. 9. A városi közigazgatási bizottság 1903. évi jelentése. 10. Az országos közügyi törzskönyvi bizottság végleges megállapítása a városnak, úgy városunk területén levő tanya csoportok elnevezése iránt. 11. Ujvidék város tanácsának átirata az Eszék, Ujvidék és Zombor város kórház alapjának tulajdonát képező Trandafill féle eszéki ház eladása s illetőleg a fennálló vagyonközösség megszüntetése tárgyában. 12. Kegyuri bizottság kérelme az ujtemplomnak lelkiükben való ellátását elvállaló karmelita-rend céljaira megfelelő telek átengedése iránt. 13. A gör. kel. hitközség kérelme a nagytemető kibővítéséhez alkalmas terület átengedése iránt. 14. A Schweidel szoborbizottság kérelme a szobor elhelyezésére alkalmas hely kijelölése iránt. 15. Lallosevits Jakab kérelme városi maradványföld eladása iránt. 16. Frey Imre kérelme mosztonga területnek eladása iránt. 17. Allaga Márton kérelme városi maradványföld eladása iránt. 18. Lajos Fülöp és társai kérelme a felső eprekternek lakóházak építése céljából leendő átengedése iránt. 19. A kertészeti bizottság előterjesztése, melylyel bemutatja a város kertészetéről alkotandó szabályzati tervezetét. 20. A város polgármesterének előterjesztése a gazdasági munkásközvetítő helyettesének megválasztása iránt. 21. Az elbalázás folytán tresedésben levő I. oszt. irtókai és ezáltal tresedésbe jövő II. oszt. irtókai állásnak választás útján való betöltése. 22. Városi kertészi állásnak választás útján való betöltése. 23. A közigazgatási bizottság I. tagjának megválasztása. 24. A központi választmány I. tagjának megválasztása. 25. A népnevelési bizottság 3 tagjának megválasztása. 26. A felső kereskedelmi iskola felügyelő bizottság I. tagjának megválasztása. 27. A kiküldött bizottság jelentése a gazdasági munkásházak építése és az erre nyújtott államsegély miként leendő felhasználása iránt alkotandó szabályrendelet iránt. 28. A szinügyi bizottság előterjesztése a városi szinbáz átalakítása iránt. 29. A város polgármesterének előterjesztése fahidak és boltozat téglá átereszek helyett rendszerváltozással jövőben fokozatosan beton műtárgyak építésének kimondása iránt. 30. A városi tanács előterjesztése az utcáknak új házszámablakkal való ellátása iránt. 31. A „Demke“ kérelme a városnak az alapító tagok közzé leendő belépése iránt. 32. Baranyavármegye közönségének válasza a bezdán-kisköszegi dunai áthidalás tárgyában. 33. Zala vármegye átirata a gyámoltak és gondnokoltak pénzeinek

gyftmölcsöző elhelyezése tárgyában a m. kir. belügyminiszterhez intézett feliratuk pártolása iránt. 34. A szepítészeti alap 1903. évi számadása. 35. A szegényalap 1903. évi számadása. 36. A kórházalap 1903. évi számadása. 37. A létesítendő árvaház-alap 1903. évi számadása. 38. Stebler-Blumenthal-alap 1903. évi számadása. 39. Gyalokay szegényalap 1903. évi számadása. 40. A Schöffner József alapítvány 1903. évi számadása. 41. A Falcione Gyula öszt. 1903. évi számadása. 42. A zombori keresk. ifjak alapít. 1903. évi számadása. 43. A Koczik Lajos alapítványa 1903. évi számadása. 44. A Gyalokay Rozália ösztöndíj 1903. évi számadása. 45. A Bartal József alapítványa 1903. évi számadása. 46. A Parcsietich Ágotha alapítványa 1903. évi számadása. 47. A Papházy Döme alapítványa 1903. évi számadása. 48. A zene és énekiskola alapítványa 1903. évi számadása. 49. A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata Szauerborn Antal utbiztos jutalmazása iránt. 50. Józich Gyula gazdasági intéző felebbezése a mértékbitelésítői teendők ellátása tárgyában 3038/904. kig. sz. a. hozott tanácsi határozat ellen. 51. Maximovits Miklós volt városi I. aljegyző kérvénye az általa befizetett nyugdíjárulékok visszautalványozása iránt. 52. Dr. Agyits János volt városi II. aljegyző kérvénye az általa befizetett nyugdíjárulékok visszautalványozása iránt. 53. Duchon Béla volt városi főadótiszt kérvénye jutalom iránt. 54. Rajchich Károly volt városi alszámvevő kérvénye végkielégítés iránt. 55. Kis Pál és társai volt városi becsütsök kérvénye végkielégítés iránt. 56. Özv. Nagy Fabiánné kérvénye özvegyi nyugdíjának megállapítása iránt.

Szerelmi dráma.

Kedre virradólag egy rémes szerelmi dráma került nyilvánosságra városunkban, óriási megdöbbenést és szenzációt okozva. A dráma a maga érthetlenségénél fogva oly szenzációt képez, hogy hasonlóra még eddig nem igen akadunk városunk krónikáiban. Egy intelligens fiatal ember, aki felsőbb egyetemi tanulmányokat végezett és mindent mint szorgalmas, derék embernek volt ismerve, közös elhatározással a halál karjaiba menekült szerelmesével: a házban családjánál szolgálatban álló s nálánál idősebb cselédleánnyal. Megdöbbenő valóságában teljesen elszigetelten áll ez eset a többi hasonló szerelmi drámáktól, mert merőben érthetetlen, hogy miként bilineselhet le a tudatlan egyszerű parasztleány, a tanult, magas intelligenciával bíró fiatal embert annyira, hogy szerelmeért eldobta a szép jövővel kecsegtető életét. A pszichologusoknak való problema ez, akik részletekre taglalhatják a szerencsétlen esetet, mely ismét csak a mellett az örök igazság mellett bizonyít, hogy a szerelem vak s a szenvedély nem ismer korlátokat, sem társadalmi különbségeket, — mi ránk azonban csak az a feladat vár, hogy megőrökítsük a szomorú szenzációt, mint valóban ritkaságot.

A szomorú esetnek hősei Dada András 20 éves joghallgató és Lugumerszky Katalin, özvegy Bikárné urnő házi cselédje. A fiu az Eötvös-körut 2. szám alatt lakott özvegy Bikárnénál és itt ismerkedett meg a leánnyal. Az ismeretségből csakhamar forró szerelem lett, melynek következményei utóbb eltitkolhatatlanul kitörtök a leánnyon. Ez volt az a momentum, mely a fiut arra bírta, hogy a leánnyal házasságot igérjen. Ezen

elhatározásról értesítette Budapesten lakó édesatyját is, aki kereskedelmi utazó. Az apa persze, erről mit sem akart hallani. Eleitől fogva ellene volt e gondolatnak s mindent elkövetett, hogy a fiut elhatározásáról lemondani kényszerítse. A fiu azonban hajthatatlan maradt s miután minden kísérlete biabavalónak bizonyult, hogy édesatyját beleegyezésre bírja, kedvesével együtt a halálra szánta el magát. Sötét tervüket napokon át szőtték s a fiu észrevehető is volt a feltűnő komorság.

Hétfőn éjjel azután végre is hajtották azt. A leány a házi munkát elvégezve, felment a fiatalembernek a ház folyosóján levő szobájába, ahol csakhamar bekövetkezett a rémes dráma. Hogy mint történt a dolog, azt homály fűdi, mert a házbeliek csak reggel fedezték fel őket. A leány a fiatalember ágyában feküdt s szorosán átölelve tartotta őt. A fiatalember kinyújtott kezében forgópisztolyt szorongatott s mindketten el voltak árasztva vérrel, ugyszintén az ágy is. Amint az orvosi vizsgálat megállapította, az eset úgy történhetett, hogy a fiatalember előbb a mellette fekvő nőt lötte agyon két lövéssel s utóbb önmagát. A házbeliek borzasztó hatással volt a rémes felfedezés, mely a reggeli órákban történt. Az utcáról seregesen tödultak be az emberek s megdöbbenve nézték a drama szerencsétlen áldozatait. A rendőrség is rögtön megjelent a helyszínen s dr. Huber József nyomban megvizsgálta a szerencsétleneket. Mindketten halottak voltak, a testek kihűlve, amiből azt következtették, hogy a lövések éjjel 11 óra tájban történhettek. A rendőrség jegyzőkönyvet vett fel az esetről. Egy levél maradt a szerelmesek után, melyben kijelentik, hogy közös elhatározással váltak meg az élettől. A szerelem két áldozatát szerdán temették el óriási részvét mellett.

Bácsmegeyi alkalmi gazdatanács.

1903. október 25 én Szabadkán mintegy ötven bácsmegeyi gazda a mezőgazdasági munkások ügyében értekezletet tartott báró Vojnits István dr. elnöklete alatt.

Az értekezlet célja elsősorban a mezőgazdasági cselédügy egyöntetű rendezése volt, hogy az esetleges sztrájkra szolgálható okok megszüntethessenek és a cselédek sorsán segítve legyen.

A fizetésrendezés megvitatásánál az ország minden vidékéről beszerzett cselédbérek adatai szolgáltak alapul. Ezen adatok összehasonlítása után kitént, hogy a vidékünkön szokásban volt cselédbérek jelentékenyen magasabbak voltak a más vidékeken szokásos béreknél. Például: a cselédbérek — mindent betudva — a felső megyékben 240—300 korona között váltakoznak, Biharban 400 koronáig emelkednek, Pestmegyében 300—360 korona között ingadoznak, sőt a belterjesen gazdálkodó nyugati megyékben, mint például Vasmegeyében sem érik el a 400 koronát, Erdélyben 260—300 korona között váltakoznak.

A fáradhatlan buzgóságu elnök felszólalása és Törley Gyula előadó előterjesztésének, valamint többek hozzászólásának intenciója folytán a cselédek helyzetének javítása érdekében egyöntetű fizetésben állapodtak meg, mely megállapodás egyszersmind béremelést is jelent.

Ezen megállapodás szerint az alapfizetés a naturáliákkal együtt 420 korona értéket tesz ki.

Továbbá:

a) 10 évig évenként 6 korona készpénz fizetés emelés, míg a készpénz fizetés a 120 koronát el nem éri.

b) Azon cselédeknek, kiknek eddig ennél nagyobb fizetésük volt, az mint szerzett jog meg nem változtatható és amennyiben a régi cselédek fizetése az alapfizetésnél csekélyebb, vagy az alapfizetéssel egyenlő volna, már a következő évben a béremelést megkapják.

c) Azon gazdák, kik ezen megállapodásokat elfogadják, azoktól a gazdától, kik ezeket szintén magukéva teszik, a több évig szolgálatban volt cselédek kölcsönösen oly fizetéssel is fölfogadják, mint amilyen fizetésük az előző helyen az utolsó évben volt, de többért nem.

d) A 10 éven felül szolgáló cselédek esetleges bérjavítása a gazdák mindenkor belátására bízatik, annál inkább, mert ily idő után a jó cseléd már mintegy családtagul tekintetik.

e) A gabonánál a súly vagy pestimérő szerint leendő kimérés, a cselédség többségének óhajta szerint teljesítendő.

f) A szalonna és sónak természetben vagy pénzben való kiadása a gazda belátására bízatik.

g) Az eddig szokásos negyedévenkénti mérés helyett 2—2 havonként eszközöltessék a bérek kiadása. Azonban tekintetbe véve az egyes gazdaságokban fennálló körülményeket és régi szokásokat, ez kötelezőnek nem mondatik ki, hanem a gazdák tetszésére bízatik.

h) Ajánlatos a több évig szolgálatban álló példás magaviseletű cselédeknek a segélypénztárba rendes tagul való beiratása, mely azonban mint különleges jutalom tekintessék és a gazda mindenkor belátásától függjön.

i) A gazdasági cseléd fogadásánál ott is, ahol eddig szokásban nem volt, föltétlenül kikötendő, hogy a cselédek bármiféle, a gazdaság keretébe tartozó munkákat tartoznak teljesíteni s az esetleges rendkívüli munkáért külön díjazást nem követelhetnek s ennek esetleges jutalmazása teljesen a gazda belátására bízatik.

Ezen értekezlet kiküldött továbbá egy kilenc tagból álló bizottságot, a többi munkáskérdésben belátása szerint való intézkedések végrehajtására.

A bizottság Piukovits József országgy. képviselő elnökle alatt megállapította a további teendőket és több értekezleten a munkástgyet felkaroló fontos kérdésben irányt szabott.

Az aratómunka kérdésben javaslata a következő:

I. Az aratókkal a szerződés az 1898. II. t. c. szellemében köttessék; mely kizár minden ingyenesnek látszó, kamat vagy robot munkát és biztosítja a munkást egy tisztességes minimális keresetről.

Miért is felszólítjuk gazdatársainkat, hogy aratási szerződéseiket ennek értelmében kössék meg és a munkadíjat akár pénzben — mely mint a korszellemnek megfelelőbb, mindinkább tért hódít — akár bizonyos hányadrésben állapítanak meg, kizárólag az aratásért 100 korona minimális díjazás feleljen meg, körülbelül 10 láncot (2000 □ öllel) számítva egy arató párra.

Ha azonban az arató munkásokkal egyéb munkák is köttetnének ki, ezen munkák a szerződésben külön-külön felsoroltassanak és díjazásuk részletesen meghatározassék.

2. A megkötött szerződéstől gazdatársaink még alsóbbrendű kérdésekben sem térjenek el. Ez kötelező.

Az aratás folyamán minden körülmények közötti biztosítására a bizottság kellő számu munkásokról gondoskodik, kiknek egy része már az aratás kezdetén rendelkezésre fog állani.

Azon gazdatársaink, kik segélymunkásokra esetleg igényt tartanak, levélileg kötelezzék magukat arra, hogy amennyiben szerződészegés következtében munkásokra lenne szükségük, a tartalék munkásokat fogják igénybe venni, természetesen a megállapított feltételek mellett. Ha azonban a tartalék munkásokra szükségük nem leend, a felmerülő költségek birtokarányban lesznek viselendők.

3. Az aratási munkák minden körülmények között leendő biztosítása céljából ajánljuk, hogy gazdatársaink tartalékként aratógépeket és pedig lehetőleg magyar gyártmányut szerezzenek be. A gépmunkánál szükség esetén a selejtesebb munkaerő is felhasználható. — Nem célunk a gépmunkával a kézi munkát kiszorítani, csakis az aratási munkák lefolyását biztosítani és az arató munkásban azon tudatot ébren tartani, hogy szerződészegés esetén munkája egyébként is pótolható.

A bizottság jóminőségű gépeknek jutányos áron leendő beszerzéséről kívánatra gondoskodik.

4. A feles, harmados és negyedes kukorica mivelt az aratórésszel kapcsolatosan nem ajánljuk, mert ezen feltételes miveltési mód sem a gazdára, sem a munkásra kielégítő eredményt nem mutat. De tekintetbe véve az egyes gazdaságok különleges viszonyait, ez kötelezőnek nem mondatik ki.

Ezen adatokból világosan látható, hogy a bács megyei gazdák által megkísérelt munkástgy rendezés a humanizmus útján halad.

Szervezkedéstük kartelnek vagy mások kizsákmányolására szolgáló mozgalomnak nem tekinthető, mert ezt a javaslatok célja megcáfolja.

A javaslatok a mezőgazdasági munkásokról való atyai gondoskodást foglalják magukban és a józan, szorgalmas, jó magaviseletű munkásoknak tisztességes megélhetést óhajtatják biztosítani.

Bácsotpolya, 1904. március 22.

Kiss Lajos,
mint a bizottság jegyzője.

H i r e k.

A husvét. Immár lezajlottak az egyház és a romai katolikus világ nagy ünneppajjai és helyökre lépett a mindennapi szűrke élet: a munka. A rom. kath. hívők ez évben is nagy fényvel ünnepelték meg a szent emléknapot. A nagyhét alatt az ájtatos hívők nagy seregekben özlöltek a templomba, ahol mélységes áhitattal fohászokdtak az irtalmasság örökké ragyogó forrásához a Megváltóhoz, ki értettünk oly rettenetesen szenvedett a Golgothán. Szerdán, csütörtökön és pénteken különösen látogatottak voltak a délutáni lamentációk, melyen a zombori polgári kaszinói dalárda legkiválóbb énekeseiben gyönyörködött az ájtatos közönség. Nagypénteken valóságos zarándoklat indult meg a szent sírhoz, mely a plebania templomban és a szomszédos szent Janos kápolnában volt megnyitva. Különösen szép volt a plebania templomban levő szent sír, mely délszaki növényekkel és színes mécesekkel volt pazarul feldisztatva. A szent sír bejartánál az itteni közös zászló kiváló gyalogosi állottak őrt. Szombat a fényes egyházi

szertartásoknak külső kerete nem volt összhangban a bensővel, mert a rossz időjárás sokat levont azoknak külső fényéből. Már nagypénteken is a templomban lett megtartva a szokásos keresztuti körmenet, nagyszombaton pedig a hirtelen kerekedő eső miatt szintén nem lehetett odakünn megtartani a feltámadási körmenetet. A feltámadási körmenetet tehát a templomban tartották meg nagy fényvel. A templom tágas hajója zsúfolásig megtelt ájtatos néppel, úgy hogy szinte felő volt, miszerint valami baleset történik. Hála Istennek a rend mintaszerű volt s a legcsekélyebb baj sem történt. Az ünnepléses istentiszteleten megjelentek a városunkban levő összes polgári és katonai hatóságok. Jelen volt a vármegyei tisztikar Latinovits Pál főispán, Karácson Gyula kir. tan., alispán vezetésével; a városi tanács és tisztikar Hauke Imre polgármesterrel az élén, a m. kir. pénzügyigazgatóság Popp György kir. tan., pénzügyigazgató vezetésével, továbbá az összes hivatalok a főnökök vezetésével; teljes számmal vonult ki a helyőrség tisztikara Sorsich Béla, Dicht Adolf alezredek és Sterz Adolf őrnagy zászlóaljparancsnok vezetésével. A feltámadási istentiszteletet Fejér Gyula apát-plebános celebrálta, az összes papság segédletével. Az istentisztelet alatt a dalárda énekelt. Vasárnap és hétfőn a rendes időben fényes nagymisék tartattak, melyeket megelőzték az egyházi szónoklatok bunyevác, német és magyar nyelven. Husvét vasárnap az ételek lettek megáldva, mely alkalommal különösen a szállasiak oly nagy számmal jöttek be a városba, hogy a templomelőtti tágas teret egészen megtöltötték, ami nagyon érdekes látványt nyújtott.

Személyi hír. Báró Vojnits István országgyűlési képviselő, az országos szabadelpárt ügyvezető alelnöke folyó hó 4 én városunkba érkezett s pár napon át iithelyt tartózkodott. Báró Vojnits István itt tartózkodása alatt kamjonkai Szemző István nagybirtokos vendége volt s ittléte alatt résztvett a közigazgatási bizottság ülésén is. Báró Vojnits István tiszteletére dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos ebédet adott, melyen a következő urak voltak hivatalosak: báró Vojnits István országgyűlési képviselő, az országos szabadelpárt alelnöke, Latinovits Pál főispán, Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, Koczkar Zsigmond kir. tanácsos, közjegyző, Szemző István nagybirtokos, Latinovits Géza országgyűlési képviselő, Hadzsits Antal a „Motica szprszka“ elnöke, Hauke Imre polgármester, Szakáll Adorján kir. közjegyző, Lalossevits Jabab nagybirtokos és dr. Bikár Nenád ügyvéd.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügy-miniszter dr. Somody János zombori járásbíróági aljegyzőt a zombori törvényszékhez és ifj. Karácson Gyula dr. zombori törvényszéki aljegyzőt a zombori járásbíróshoz helyezte át.

Távozó ügyész. Kerekes János kir. ügyész, aki tudvalevőleg Debrecenbe lett törvényszéki bírónak kinevezve, f. hó 11-én foglalja el új állomását. Az új ügyész kinevezéséig a zombori kir. ügyészséget Lincinger Gyula altgyűzős vezeti.

Helyettesítés. Duptza Kálmán torzsai aljegyző Novoszellóra helyettes jegyzőnek rendeltetett ki.

Gazdasági tudósító. A m. kir. földmiveltésügyi miniszter Schöffler Antal apatini lakost az apatini járásra gazdasági tudósító tiszttel bizta meg.

Jutalom. Karácson Gyula kir. tanácsos, vármegyénk alispánja Diks Lajos bácsbukini jegyzőt az utadók sikeres behajtása körül kifejtett tevékenységeért 30 kor. jutalomban részesítette.

A vármegyei telefon ügye. Az április második felére tervezett értekezlet a telefon ügyében — tekintettel az 1903. és 1904. évi katonai sorozásoknak április, május, sőt június közepéig való elhúzódására és tekintettel arra, hogy ezáltal a közszolgabírók és fősolgabírók és más lényegesebb tényezők is hivatalosan el vannak foglalva — június hó második felére halasztatott.

Kinevezés. Latinovits Pál főispán Scherer Rezsőnek vármegyei aljegyzővé történt megválasztása következtében tresedésbe jött közigazgatási gyakornoki állásra Pávlovits Fedor díjtalan közigazgatási gyakornok tb. szolgabíróvá nevezte ki.

Athelyezés. Latinovits Pál főispán Sigmund János tb. szolgabíró Ujvidékről a vármegye központjába, — dr. Zsigmond Gyula tb. szolgabíró az apatini járási szolgabíró-ságtól az ujvidéki, — Werner Hugó tb. szolgabíró a bácsalmási szolgabíró-ságtól az apatini járási szolgabíró-sághoz helyezte át.

A regőcei (rigyicai) választókerület szabadelpártja nevében Lollock Alajos pártelnök gróf Tisza István miniszterelnököt a parlamenti béke helyreállítása s ebből kifolyólag az országgyűlésnek az üdvös működés útjára történt terelése alkalmából üdvözlőlvén, a miniszterelnök-höz intézett következő választ küldte:

Budapesten, 1904. március 25. én.

Tisztelt pártelnök ur!

A regőcei választókerület szabadelpártjának nevében a normális parlamenti állapot helyreállítása alkalmával hozzám intézett melegbangu üdvözlőletét fogadják hálas köszönetem.

Szíves megemlékezésük a jelen viszonyok közt különös örömmel töltött el. Pártunkhoz való törhetlen ragaszkodásuk ezen újabb megnyilvánulása erőt nyújt nekem és minisztertársaimnak a további küzdelmekre.

Hazaíás üdvözlőlettel

TISZA.

A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulatról a „Zombor és Vidéke“ április 7-iki számában Muzeum Zomborban címmel egy közlemény jelent meg, mely — értesítése szerint — olyasmit is jelez, mintha az április 10-iki (vasárnapi) általános tisztújító közgyűlésen az elnöki állás betöltésénél is személyváltozás készültne. Ennek helyreigazításaképpen a társulat titkári hivatala részéről azt az értesítést nyertük, hogy a közgyűlést előkészítő választmányi gyűlésen a tisztviselő állások közül kizárólag csak a lemondás folytán megtresedő múzeum-őri állás betöltésénél merült föl személyváltozás szükségére, s erre az állásra a közgyűlésnek Horváth János főgimn. tanárt hozza javaslatba; az elnöki állásnál beállható változásról ellenben szó se volt.

Halálozás. Özv. Türr Józsefné szül. Steidl Teréz urnó életének 70. évében mult hó 30-án Baján elhunyt. A megboldogultban Türr Antal lapunk munkatársa édesanyját gyászolja. Temetése e hó 1-én d. u. 4 órakor ment végbe, nagy részvét mellett.

Halálos szerencsétlenség. Alig ócsudott fel városunk közönsége a kedden lefolyt szerelmi dráma első kinos hatása alól, ugyanazon napon már egy második szerencsétlenség híre futotta be a várost kinos izgalmat okozva mindenütt. A hír, mely eleinte tulzottan járt szájról-szájra, arról szólt, hogy Falcione Sándor zombori földbirtokosnak a város közvetlen közelében levő szállásán egy beomló fal több embert temetett maga alá s 4 ember meghalt. A hír hallatára a rendőrség rögtön kiszállt a helyszínre és ott meggyőződött a hír mibenlétéről. A szerencsétlenségről szóló hír — ha nem is azon mértékben, mint az első pillanatban terjesztették — valóban bizonyult. Egy bedőlt fal tényleg két embert temetett maga alá, kik közül az egyik rögtön meghalt, a másik pedig a halállal vívódik. A szerencsétlenség, melynek áldozatai: Monták Antal 75 éves és Pletikoszits József 20 éves napszámos, úgy történt, hogy a két napszámos egy építelész lebontására jelentkezett Falcione Sándornál. A nevezett földbirtokos nem akarta őket fel-fogadni, mert nem bízott bennük, hogy a munkát jól elvégzik. De a két napszámos váltig bizonygatta, hogy ért a dologhoz. Falcione végre nehezen beleegyezett és a munkások hozzáfogtak a munkához. Már a munka kezdeténél is ügyetlenül fogtak a dologhoz, mert csákányunkkal nem fönn, hanem alul kezdték a falat bontani. Így azután

rövid idő alatt a fal annyira meglazult, hogy a felső részt tovább nem bírta el, inogni kezdett és óriási dőrejjel ledőlt. A két munkásnak nem maradt ideje, hogy elmenekülhessen. Monták Antalt ott nyomban agyonnyomta a fal, a másikat pedig oly súlyosan zúzta össze, hogy haldokolva vitték a tanyára. A rendőrség helyszíni szemlét tartott s a jegyzőkönyvet beterjesztette a kir. ügyészséghez, mely megindította a vizsgálatot annak kiderítésére, vajjon kit terhel ez esetben a felelősség. Amint a helyzet és az előzmények beigazolták, a két munkás maga okozta a szerencsétlenséget.

Halálozások. Özv. Kronits szül. Topálovits Éva urnó 84 éves korában e hó 6-án meghalt. Temetése holnap délelőtt 1/2 10 órakor lesz. Az elhunytban dr. Krónits István ügyvéd édesanyját gyászolja. — Benedek Elek a zentai róm. kath. főgimnázium hittanára folyó hó 1-én életének 40. évében elhunyt. Temetése e hó 3-án volt Budapesten nagy részvét mellett.

Bicskázás. Husvét hétfőjén délután Buday Antal, egy városzerte ismert notárius verekedő és Rexa István annak régi barátsága összetalálkoztak a szerb kis templom előtt az utcán. Mindketten részegesek voltak. Alig hogy találkoztak, Buday belekötött a másikba s rövid szóváltás után ütlegelni kezdte. Erre Rexa kést rántott s Budaynak bal combjába mártotta, azután futásnak eredt. A megsebesült paraszt sebével egy szomszédos ház kapujába vándorolt, ahol őt a házbeliek az első segélyben részesítették. A rendőrség Rexát csakhamar elfogta, Budayt pedig a kórházba szállította. Sebe nem életveszélyes. A vizsgálatot mindkettő ellen megindították.

Tűz. Tegnap az esti órákban hatalmas füstfelhő emelkedett fel a várostól nyugatra eső irányban. A füstgomoly különösen a bajai uton volt látható és magára vonta a járókelők figyelmét, akik csakhamar sejténi kezdték, hogy valahol nagy tűz lehet. A felteves valóban bizonyult, mert a toronyór értesítette az őrséget, hogy Monostorszeg határában tűz van. Rövid idő múlva egy lovas küldőne vágatott a városba és a rendőrségen jelentést tett arról, hogy a Wámoscher-féle szálláson a monostori ut mentén égnék a gazdasági épületek. Városunkból a tűzoltók nem mentek ki, mert már a helyszínen működtek a monostorszegiek és bezdániak. A tűz két épületet hamvasztott el és az éjjeli órákban teljesen lokalizáltatott. A kár nem nagy.

Botrány a korzón. Husvét hétfőjének napsugaras délelőttjén a korzón az Esztergamy ház előtt érdekes jelenet kötötte le a szászakra menő sétáló tömeget. Batori Antal csonoplai legény berugva garázdálkodott, amiért a rendőrök be akarták kísérni. A bikaerejű ember azonban a megjelent 3 rendőrt játszva hánytva széjjel, majd mikor sikerült megkötözni őt, akkor meg a földhöz verte magát s úgy kellett végig vonszolni az utcán. Végre a rendőrök kocsit kerítettek, arra szép gyengéden felpakolták a borzasztó erejű embert s bevitték a hírsre, hogy mámorát kialudhassa. A jelenetet nagy tömeg élvezte végig.

Leforrázott gyermek. Tegnap délután egy kicsiny leányka lett áldozata a szülők vétkes gondatlanságának. Az obziri szállásokon levő Dobrenov Mihályónak kicsiny leánykája ugyanis játék közben oly közel férközött a tűzhelyhez, hogy hirtelen magára rántotta a tűzhely szélére kitett fazekat, mely csordultig telve volt forró vízzel. Az anya nem volt a konyhában s midőn a gyermek sikoltozni kezdett, futott be. A gyermek akkorára már teljesen összeégett, mert a forró vizes fazekat magára rántotta és a víz elborította egész testét. A szerencsétlen gyermeket a kórházba szállították, ahol pár óra múlva meghalt. A gondatlan anya ellen megindult a vizsgálat.

Áprilisi tréfa. A vicek és jóízű mókáknek a napja tudvalevőleg e hó elseje. Ezen a napon még a legkomolyabb emberek is azon törik a fejüket, miként lehetne valakit amagy igazában „feltüntetni“. Képtelenebb-

nél képtelenebb ötletek kerülnek ilyenkor napvilágra és jaj annak, aki lépze megy. Holta napjáig mögötte van a kacagás. Persze az idén sem maradtak el az apróbb komédiák. Sok jó tréfaról mesélnek a városban, de valamennyi között a legsikerültebb az alábbi eset. Az áprilisi mókák kieszelésének tudvalevőleg egyik nagymestere „Stipó“, az Elefánt derék bérlője. Április elsején az összes újságtartókba az egy év előtti lappeldanyokat csempészte bele. Az egyik törzsvendég, alighogy a vendéglő ktszöbét átlépte első dolga volt kezébe ragadni a reggeli lapot és mohón nekifogni a kihuzott osztálysorsjegyek átböngészéséhez. Sokáig olvasta érthető izgalmal a számokat, mikor hirtelen felkiáltott: Megvan! megnyertem!... s ragyogó arccal futott Stipóhoz, közölni vele a legkellemesebb felfedezést. Alig tudott beszélni az izgalmától és akadovva az örömtől bökkögette ujjával a numerust. Itt van itt-itt! Stipó is feltette erre a nagy csodára a cvikkert és jó közletről nézte meg a számot. Semmi kétség — a szám ugyanaz volt, mint a sorsjegyen levő! Erre már nem lehetett egyebet tenni, mint gratulálni. A szerencsés nyerő, akit városunkban általán kedvelnek mint vig fut, nagy uri grandezzával fogadta a gratulációt és a busas nyereség biztos tudatában rögtön beborravalózott a földig hajlongó pincérseregnek. Ami ezután történt, az a dolog könnyebb felét képezte. A szám megvolt, már csak a pénzt kellett felvenni. Úr ezzel nem siet, így hát bősűnk csak a déli órákban kereste fel a sorsjegyarudat. Mint aki biztos a dolgában, rögtön azon kezdte:

— Meanyi a levonás?

A bankár csodálkozva kérdezte:

— Mire nézve tetszik ezt kérdezni?...

— Hat a kihuzott sorsjegyre nézve

— felelt ő hidegen és előkelő flegmával tette az asztalra a sorsjegyet. — Itt van kérem a szám is, meg a mai „Magyarország“. A sorsjegy kihuzatott, már most kérem szíveskedjék azt leszámolni.

A bankár kezébe vette a sorsjegyet is meg az újságot is s mindaféle jó tüzletember, miután még a reggeli lapot nem ért rá átfutni, önkéntelenül is a tőzsdebe kukkantott. Ez egy pillanat műve volt. A másik pillanatban már mosolyogva nyujtotta vissza a sorsjegyet:

— Nagyon szívesen leszámítolam a sorsjegyet, de a dologban van egy kis hőkkenő.

— Tessék! — bökkendő? Beszéljen kérem micsoda bökkendő, talán nincsen pénze?

— Dehogy. Csekélység az egész. Tetszik latni a numerus a lapon is, meg a sorsjegyen is: már elévült. ... Tavaly kellett volna érte jönni Uraságodnak.

Hogy erre mi történt? Elképedés, egy jó magyaros káromkodás — csendes távozás. — Így történt meg ez ebben az esztendőben Zombor városában.

Közgyűlés. A zomborvidéki rabsegélyző egyesület közhírré teszi, hogy évi közgyűlését 1904. évi április hó 11-én délelőtt 11 órakor a kir. törvényszék polgári tanács-termében tartja meg, melyre a tagokat ezennel meghívja. Az elnökség.

Halálos ítélet Szabadkán. A szabadkai kir. törvényszék mint esküdtbíró-ság tegnapelőtt kötéltálati halálra ítélte Dimovits Miklós ókanizsai cigányt, mert Sarnyai Lukács parasztagdát ez év február 11-én előre megfontolt szándékkal megölte. A vádlottnak fiát pedig, mert segítő társa volt a tett elkövetésénél, miután akkor még nem volt 20 éves 15 évi fegyházra ítélte. Így a fiúnak e negyvenyolc napi differencia mentette meg az életét. A vádlott elítéltetése óriási szenzációt okozott. Az ítélet a kegyelmi kérvény eldőlésétől van függővé téve s amennyiben az ítélet legfelsőbb helyen jóváhagyatik, az rögtön végre lesz hajtva. A vádlottat Reisner Lajos dr. védte.

A Vollner cirkusz. Városunkban pár nap óta meglehetősen nagy pártolás mellett működik a Vollner féle variéte cirkusz. A cirkusz, mely egy hatalmas sátorból áll, a vármegyeház mögött van felállítva. Mi, akik eddig figyelemmel kísértük az előadásokat, a legnagyobb dicsérettel irhatunk azokról. Minden produkció, amit bemutatnak

nagyon szép, sőt egyes dolgok valóban meglepő ügyességről tesznek tanúságot. Így nagy feltűnést keltenek egy Riedesser nevű biciklista mutatványai, aki valóban még eddig soha nem látott mesés dolgokat végez a biciklijén. Utána a Rostok nővérek mint légtornászok, a Renlow család mint zenebohócok, különösen a kedves kis Renlow leány és Van der Bergh az August mutatnak be nagyon szép és nem mindennapi dolgokat. A cirkuszban naponta van előadás s mi nyugodt lelkiismerettel ajánljuk a derék artistákat a közönség érdeklődő figyelmébe.

Késelő legény. Nagypéntek délutánján a cservenkai községhez a mellett szótvaltasba elegyedett több kocsislegény; kettő közülök tettelegességre vetemedett, miközben Götthe György kocsisa előrántotta zsebkését s Vetter Konrád kocsisának markolatig a hasába döfte. Előbbit a rendőrség azonnal elfogta, utóbbi haldokolva vitték el a helyszínről.

Művészet — Irodalom.

Olasz kamaraénekes Zomborban. Dr. Gozdu Elek, a zombori szabad liceum elnöke, legutóbbi budapesti tartózkodása alatt megismerkedett Antonio Bossa híres olasz kamaraénekesessel, ki gyönyörű bariton hangjával ritka művészettel éneklie a régi olasz dalokat. Antonio Bossa ígéretet tett, hogy lejön Zomborra s énekelni fog szíveségből a liceum közönségének. A művész lelkesedik a liceum eszméjeért s mosolyogva jegyezte meg Gozdu Eleknek, mikor lejövetelét megígérte, hogy olyan vidékre kerül, amelyről nem is álmodott. A hangverseny az eddigi megállapodás szerint f. hó 10 én lesz. A program, mely bámulatosan szép, a következő: I. 1. Bassani: Seguita a piangere... 2. Scarlatti: Oh! cessate di stragiarmi... 3. Giordani: Caro mio ben!... Előadja Antonio Bossa. II. 4. Vieuxtemps és Erkel: Duo. Előadják: hegedűn Csavojatz János, zongorán Blumenthal Károly. III. 5. Cesti: Interno all' Idol mio... 6. Paisiello: Nel cor piu non sento... 7. Bononcini: Luci care del mio sol!... Előadja Antonio Bossa. IV. 8. Prüm: Melancholie. Előadják: hegedűn Csavojatz János és zongorán Blumenthal Károly. V. 9. Tosti: Ave Mária. 10. Tosti: Barcarola Veneziana. Előadja Antonio Bossa. — A kedves nápolyi művész Zomborból visszatuzik Budapestre, hol e hó 14-én a Royal hangversenytermében fog énekelni. Alig szükseges zenekedvelő közönségünk figyelmét a pompás és nem mindennapi művelvezetre felhívni.

A zombori színház. Balla Kálmán a délvidéki szinikertletnek két évre szerződött igazgatója egyszerűen itthagya a kertletet s folyamodott a miskolci színházért, melyet meg is kapott. Hajba kapni ezért vele nem fogunk, még csak meg se kérjük, hogy maradjon meg, nehogy nélkülözhetlennek higye magát. Konstatálni mindössze azt kell, hogy az eljárás formája Balla részéről meglehetősen illetlen volt. Egyébként pedig szerencsés utat. — Felette csodálatos, hogy gróf Festetics Andor, a vidéki színház felügyelője jelen volt azon a gyűlésen, melyen Balla a miskolci színházat megkapta s nem jutott eszébe, hogy Balla már le van kötve a délvidéki kertletnek, ahova Balla ugyancsak gróf Festetics ajánlása folytán került. Ugy látszik tehát, hogy Festetics gróf éppen nem viseltetik azzal az érdeklődéssel a délvidéki színház iránt, melyet megígért s melyet a délvidéki kertlet megérdemel. Ezt különben a zombori szinügyi bizottság a miniszter tudomására hozni javasolja, valamint propo-

nálja azt is, hogy Balla szerződéses eljárást hozza az orsz. színházegyesület tudomására. A történetek folytán a pályázat azonnal kiíratik. Már eddig is reflektálnak a kertletre: Szalkai Lajos, Szatmári Lajos és Widder Miklós bárcai földbirtokos. Hozzájárult a zombori szinügyi bizottság abhoz, hogy Szalkai Lajos előadásait Nagyikindán — hova Balla már nem akart lemenni — e hó 15 én megkezdhesse. Természetesen ezen kivételes játszási engedély, mely azért adatott, hogy a színházváró Kikinda színház nélkül ne maradjon, semmi tekintetben sem prejudikál a délvidéki szinikertlet eluyerésének.

A szerb színház távozása. A városunkban működött szerb szinjárulat szerdán este fejezte be a közel két hónapos szegont. Utolsó előadás a „Szinbázi kellemtelenségek“ volt, melyet szufolt ház előtt adtak elő. Előadás alatt lelkesen tüntetett a publikum s a szereplőket valamennyit kitapsolták. Különösen Nusits Branislav igazgatónak jutott ki a lelkes éljenekből, kinek igazán érdeme, hogy a társulat jelenlegi működése a legfényesebb erkölcsi sikereket eredményezte. Vele együtt persze a derék színházgárda is a legnagyobb elismerést és dicséretet vívta ki. A távozó színház tiszteletére az Elefántban bankett volt, melyen nagyon sokan vettek részt. A szinjárulat Zomborból Szabadkára megy.

Kakas Márton. Aki szemmel tartotta az utolsó időben a Kakas Márton fejlődését s látta kitaró szárnyalását az irodalmi és művészi nívó magasságai felé, még az is meglepődve forgatja majd e vidám újság husvétii számát. Nem is újság ez már, hanem valóságos tavaszi kiállítás a magyar karrikatura rajzolás legjelesebb alkotásainak. S hogy teljes legyen a képek művészi hatása, ebben a számban nem csupán a két oldal külső rajzai színesek, hanem a többi is valamennyi. Az első képet nem is rajzolta, hanem valósággal festette Linek Lajos, akinek a művészete együtt fejlődik a Kakas Mártonnak egyre növekvő követeléseivel. Jeney Jenőnek két rajza van a husvétii számban s kivált az egyikről bizonyos, hogy ötletességével és bravuros kidolgozásával országsszerte feltűnést fog kelteni. Éder Gyula egy fölöttébb kedves és elmés politikai képpel és két kacagtató aprósággal ad igazat azoknak, akik már első rajzai után a legkiválóbb karrikaturisták közt jelölték ki a helyét. Haz Miklós két kisebb képet küldött s mind a kettő újabb jeleit mutatja az ő kivételes rajzoló talentumának. Az irodalmi részen meglátszik, hogy a Kakas Márton írói gárdáját is fölriasztotta a művészi csapat ünnepi kivonulása. Megszólalt Göre Gábor bíró ur is, aki egy budapesti kalandját írja le a maga mulatságos módja szerint. És kirukkolt a Kakas Márton többi alakja is ünnepi köntösben, ünneplő kedvvel. Végiglapozva ezt a szép tarka husvétii számot, el kell hinnünk az egyik alaknak azt a merész mondását, hogy a Kakas Márton oly gyorsan emelkedik a művészi és irodalmi tökéletesség legfelsőbb régi felé, hogy mindenki sietve küldje be neki az előfizetés díjat, mert maholnap olyan magasra jut, hogy csak léghajón lehet utána menni. A Kakas Márton előfizetési ára negyedévre három korona. Egyes száma 30 fillér, kapható minden újságelárusítónál.

A „Vasárnapi Újság“ április 3-iki száma 31 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Feltámadunk, van örökélet.“ Költemény Szabolcska Mihálytól. — „Glória.“ Költemény Lampérth Gézától. — „A vén gazember.“ Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán. — „Gróf Buttler János házassága“ (arcképekkel egykoru festmények és metszetek után). — „Három asszony.“ Regény. Irta Zigány Árpád (Richter Aurél rajzaival). — „Keller Helén amerikai siket néma-vak leány önéletleirása“ (képekkel). — „Husvétii képek a fővárosból“ (képekkel Linek Lajos rajzai után). — „A „Temes“ dunai vértés hadihajó vízrebocsajtása“ (képekkel). — „A Képzőművészeti Társulat tavaszi kiállításából“ (ké-

pekkal Vágó Pál, Zemplényi Tivadar, Ujváry Ignác és Juszkó Béla festményei után) — „A kassai honvédszobor pályaműve“ (képekkel Holló Barnabás, Horvay és Szamovolszky és Istók János szoborművei után). Lengyel Menyhértől. „Kállay Beni emlékére“ (képekkel). — „Orosz katonák indulása a barceterre“ (képpel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A „Vasárnapi Újság“ előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Politikai Újdonságok“ kal és „Világkrónika“ val együtt, 6 kor. Megrendelhető a Franklin társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

Közgazdaság.

A Bácsmezei Gazdaszövetség ülése. A Bácsmezei Gazdaszövetség a napokban Latinovits Géza országgyűlési képviselő elnökleite alatt igazgatósági ülést tartott, melynek tárgyai közül fontosságával leginkább a megyei szabályrendeletnek a szarvasmarhákra vonatkozó, a mai viszonyokhoz képest elavult rendelkezéseinek módosítása tűnt ki. A megváltozott rendelet ismeretése után Racz György utal a szövetség gyöngye anyagi alapjára, ami a szervezkedést és célirányos működést megbénítja. A helyzetet ha prosperálását biztosítani akarjuk, csakis úgy segíthetünk, ha a vármegye — más megyék mintájára — a gazdasági egylet és szövetség céljaira 1/2% pótdadót szavaz. Erre megkeresendő a megye főispánja, aki minden nemes ügy iránt érdeklődik s így ezt is bizonyára föl fogja karolni. Javasolja továbbá, hogy a szövetség igazgatósága rendelje el a taggyűlést. Ez azonban csak akkor volna lehetséges, ha a gazdák részére épp oly sokféle, sőt ennél több előnyöket biztosítanánk, mint a délvidéki földmívelő egylet (Bauernverein). Részletesen jelzi a módosztatokat. Az indítványt elfogadták, az e célra kiküldött bizottságba bevalasztották: Racz Györgyöt, Paukovich Ottót, Galambos Sándort és Ivancsó Bertalant. A tehen biztosító szövetkezet megalakítására elkészült alapszabályok némi kiigazításra szorulnak s így módosíthatnak.

Selyemtenyésztés Bácsmezeiben. Most kaptuk az országos selyemtenyésztési felügyelőség jelentését, melynek selyemtenyésztési állapotáról az 1903. évben. A 224 lapból álló füzet alapos és érdekes képét mutatja ezen kereseti ág állásának megyénkben. Bizerédy Pál felette tanulságos, szakszerű jelentése a miniszterhez, vezet be a munkát. A jelentésből közöljük a következőket: 1903 ban Magyarországon 563.156 drb szederfa után 2,633 255 koronát; Bacs Bodrog vármegyében pedig 208.381 drb szederfa után 967.025 koronát keresett a nép. A selyemtenyésztési intézmény újabb szervezése óta pedig körülbelül a fenti számú szederfa után az országban több mint 56 millió koronát fizettünk ki a selyemtenyésztéssel és a selyemiparral foglalkozóknak. Ebből mindenki meggyőződhetik, hogy nincs egyetlen fa a világon, amelynek olyan nagy hasznát vehetné a nép legszegényebb része, mint a szederfának. Éppen azért legszegényebb néposztályaink érdekében nem is használhatjuk ki jobban a közvagyonot képező közterületeket és közutakat, mintha ezeket szederfával ültetjük be. Selyemtenyésztésünk áldásos voltát azonban még közelebről meg fogja ismerni mindenki azon eredményből, amelyet a selyemtenyésztés révén egyes községekben elértünk. Ennek tulajdonítható az újabb nagymértvű fejlődés, hogy míg tavaly az egész országban 94.605 selyemtenyésztő 2,418.627 koronát keresett, addig az idén már 107.702 család foglalkozott a selyemtenyésztéssel és összesen 3,105,182 koronát keresett. Magában pedig Bacs Bodrog vármegyében tavaly 28.484 selyemtenyésztő család 740.717 koronát és 1903. évben, mint fentebb is említettük, 31.131 tenyésztő család 967.025 koronát keresett. Itt felsorolom Bacs-Bodrog vármegyének azon tíz községet, ahol 1903-ban a termelt selyemgubó után a leg-

több keresetet kapták. Ezek a következők: Zsablya 26.675 koronával; Gyurgyevó 23.667 koronával; Mélykut 20.985 koronával; Csurog 20.524 koronával; Ó Palánka 19.656 kor. val; Káty 17.902 koronával; Zombor város 19.728 koronával; Petrovoszellő 15.461 koronával; Ujverbász 16.718 koronával és Kiszács 16.611 koronával. Ugyancsak felsorolom a vármegyének azon négy községét, ahol a selyemtenyésztés megkezdése óta bezárólag 1903. év végéig a legtöbb keresetet kapták a gubók után. Ezek: Zsablya 361.993 koronával; Zombor város 289.754 koronával; Csurog 260.422 koronával és Opalánka 247.354 koronával. A jelentés után jársonként és községenként pontos adatokat olvasunk a selyemtenyésztés állásáról.

Nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott. A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület által a folyó évben rendezendő XXII. ik nemzetközi lóvásár Érsekújvárott (Budapest és Bécsből gyorsvonaton 2-3 órányi távolság) ismét május hó első hétfőjén s az ezt megelőző vasárnap délután, vagyis május hó 1. én délután és május hó 2. án fog megtartani. Ezen lóvásár Magyarországon a legjelentékenyebb és a legkeresettebb, melyet a tenyésztők és kereskedők egyaránt fölkeresnek. Főként a külföldi lókereskedők szokták az érsekújvári lóvásárt fölkeresni. A múlt évben is 500 drb külföldi felhasználra való ló adatott el. Lakások és istállók az érsekújvári rendőrkapitányi hivatalnál rendelhetők.

A triesti általános biztosító társaság (Assicurazioni Generali) f. é. március hó 18. án tartott 72. ik közgyűlésén terjesztettek be az 1903. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1903. december 31. én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 656.787.581 korona és 31 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 28.731.705 korona 08 fillerre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 14.002.386 korona 03 fillérrel 174.192.235 korona 16 fillerre emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve betöréssel elleni és tűkór üveg biztosítást, a díjbevétel 12.989.614.539 korona biztosítási összeg után 21.276.945 korona 70 fillér volt, miből 8.716.810 korona 37 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy hogy a tiszta díjbevétel 12.560.135 kor. 33 fillerre rugott, mely összegből 8.669.907 kor. 26 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 86.523.237 kor. 41 fillér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 3.720.916 kor. 60 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.161.348 kor. 49 fillerre rugott. Károkért a társaság 1903. ban 26.668.093 kor. 31 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített káriztetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 768.682.165 korona 96 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 23.505.036 kor. 95 fillerre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereség-tartalék, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamirányozására alakított tartalék, mely a 3.729.624 kor. 17 fillér külön tartalékkal együtt 16.778.952 kor. 01 fillerre emelkedett, továbbá felemelendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és a 378.042 kor. 47 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezekon kívül fennáll meg egy 938.042 kor. 47 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 208.632.918 kor. 73 fillérről 227.329.923 kor. 25 fillerre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 35.297.680 kor. 66 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 19.464.641 kor. 25 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 723.807 kor. 13 fillér. 4. Értékpapírok 157.833.474 kor. 11 fillér. 5. Tarcaváltók 1.008.628 kor. 72 fillér. 6. A részvényesek biztosított adóselevei 7.350.000 kor. 7. Bankokkal levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése,

lései, a hitelezők követeléseinek levonásával 5.651.691 kor. 38 fillér. Összesen 227.329.923 korona 25 fillér. Ezen értékekből 45 millió korona magyar értékekre esik.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. R.-né Zombor. A legnagyobb sajnálatunkra szép költeményét a husvét számunkban már nem közölkettük, mert későn kaptuk kezeinkhez. Szíveskedjék máskor közleményeit pár nappal a megjelenés előtt beküldeni, akkor a legnagyobb készséggel eleget teszünk óhajának.

Hadköteles Apatin. A tiroli császár vadászrezdek 1895. óta teljesen hasonló szervezettel mint a gyalogságiak, négy önálló ezredet képeznek. Az ezredtörzsek Innsbruckban, Bécsben, Linzben és Triesztben állomásoznak, ahol mindentűn van önkéntesi iskola. A tiroli ezredek egyenruhája teljesen azonos a tábori vadászszázalójakéval s csak abban van eltérés, hogy a tiroliak sima gombokkal bírnak és a kalapukrútból szám helyett az egyfejű fehér tiroli sas van elhelyezve. Az önkéntes iskolák tannyelve a német, de a nagyszámú olaszokra való tekintettel az egyes tantárgyakat olaszul is előadják. Mint önkéntes feltétlenül joga van magyarul vizsgázni és eddig különösen e négy ezrednél mindig respektálták e jogot. Már a nyelvtanulás szempontjából is nagyon ajánljuk ezen ezredet, de különösen azért, mert a magyar fiúkkal nagyon jól bannak. Kérve nyét közvetlenül a sorozás után adja be a 23. hadkiegészítő parancsnoksághoz. Az önkéntesi évet, ha érettségi vizsgája van, államköltségen szolgálhatja.

„Stella polare“. Tarcája közölhetetlen. Aki a tengerről akar írni, annak nem szabad melegegiednie a Mosztongával. Legalább is egy jó képen meg kell néznie, hogy is néz ki az a csoda nagy víz. Utazzék egyszer Fiuméba, nézze meg jól a vizet, a hajókat, figyelje meg a matrások életét és azután kopogtasson be hozzánk. Akkor talán elhajóznunk mi is önnel a messze vizekre a Stella polarén, de így nagyon bizonytalan utazás volna.

Közölhetetlenek: Tanulmányok a korszoról; Anuuska-hoz; Régi emlékek; Hulló csillagok; Egy hadi naplójából; Sursum corda; Ó hozzá... Fecskék gyászda.

HIRDETÉSEK.

48. szám.

1904.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes kir. járásbíró-ság 1903. évi Sp. II. 164/4. számú végzése következtében dr. Gombos Ignác zombori ügyvéd javára Hiru István gákovai lakos ellen 165 kor. 81 fillér és járulékaik erejéig 1903. évi július hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2660 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1. Robey-féle gőzmozdony és 1. Gaspel Hugó-féle cséplőgép és alvator nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró-ság 1903. évi V. 951/6. számú végzése folytán 165 kor. 81 fillér tőkekövetelés, ennek 1903. évi április hó 25. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 130 korona 82 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Gákován a községhezánál leendő eszköz-lésére 1904. évi április hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén beesáron alul is el fog-nak adatni.

Zomborban, 1904. évi április hó 5-én.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Meghívó.

A Zombori Ipari Hitel- és Áruc-sarnok Szövetkezet mint az Orsz. közp. Hitelszövetkezet tagja **f. évi április hó 10-én délelőtt 10 órakor***) tartja saját helyiségében

évi rendes közgyűlését

a következő tárgysorozattal:

1. Igazgatói jelentés.
2. Feltgyelőbizottsági jelentés.
3. A mérleg és üz. eredmény megállapítása.
4. 3 igazg. tag választása.
5. 2 fel. biz. tag választása.
6. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

*) Amennyiben a tagok határozatképes számban nem jelennek meg, a közgyűlés április 17-én d. e. 10 órakor lesz.

Árverés útján

sikerült egy nagy raktár valódi angol férfiruha szövetet potom áron megvásárolni, mi-által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy amig ezen valódi gyapjúszövetkészlet tart. készitek saját férfiszabó műtermemben remek szabású és elegáns kivitelben egy teljes férföltönyt mérték szerint

18 forintért

finom minőségű, fekete, sötétkék, szürke, drapp vagy barna színben.

Vidéki rendelések 12 frt utánvétel mellett szállítatnak s a fenmaradó 6 frt 60 nap múlva fizetendő. Ezen idő alatt a t. rendelő meggyőződhetik a szövet kitűnő minőségéről.

Rendelésnél a szövet színe megnevezendő. Merteknek elegendő az alanti mérték utasítást kitölteni v. egy viselt ruha beküldése.

LICHTMANN SÁNDOR

3-3

férfiszabóterme

Budapest, Rottenbiller-utca 4. lételelet.

Utasítás a mértékvételhez:

a) A kabát számára: Cm.
Hátbőssza a gallérvarrástól kezdve _____
Ujjabőssza a hát ujjavarrásától kezdve _____
Mellbőssza a mellnyénen át a hóna alatt _____
b) A nadrág számára:
Belső nadrág hossza a lábközvarrástól egészen a cipő sarkáig _____
Hasbőssza a mellnyénen át mérve _____
A mellnyén hossza az inggallér hátsó gombjától elől mérve _____

585/1904.

Árlejtési hirdetmény.

Kolluth község részéről közhírré tétetik, hogy az építendő új jegyzői lak munkálatai **folyó hó 14-én délelőtt 11 órakor** az itteni községhezánál árlejtés útján a legkisebb ajánlatot tevő vállalkozónak kiadatnak. Kikiáltási ár a tervek és költségvetés alapján 17034 korona. Az árlejtésben csakis építőmester vállalkozók vehetnek részt. A vállalkozó köteles az árlejtés megtörténte-kor 1000 korona biztosítékot letenni készpénz- vagy értékpapírban.

Az árlejtési feltételek, a tervek és költségvetés a községi jegyzői irodában megtekinthetők.

Kolluth, 1904. április hó 1-én.

Gáspár Vendel, Urbán Lőrinc,
jegyző. bíró.

Megjelent!**Az éjféli nap országában.
Svédország.**Tizenhét színnyomatu képpel illusztrált
utirajzok. 3-2Irta: **VÉRTESI KÁROLY.****Ára vászonkötésben 4 korona.**

Postadíj 20 fillér.

Kapható szerzőnél Zomborban.

2426/1904.

Pályázati hirdetés.Omorovica községben üresedésbe
jött községi végrehajtói állás betöltése
céljából ezennel pályázat hirdetik.Ezen állás javadalmazása a községi
pénztárból havi előleges részletekben
500 korona. Azonkívül a befolyandó in-
tési és végrehajtási költségek átengedé-
sével javadalmaztatik.Felhivatlak a pályázni szándéko-
zók, hogy az állás elnyeréséért benyuj-
tandó sajátkezűleg irt pályázati kérvé-
nyüket erkölcsi és eddigi működésüket
igazoló bizonylattal felszerelve hozzám
folyó évi május hó 1-éig annyi-
val inkább nyujtsák be, mivel később
érkezők figyelembe vétetni nem fognak.Választási határidő utólag fog ki-
tűzteni.

Topolya, 1904. évi március 28-án.

C s á s z á r,
főszolgabíró.

2-1

Tiszta fehér selyem gön-
dör szőrű 3 hónapos kicsi
fajta **szalon pincsek**
eladók **Demetrovits Sándornál**
Zombor, Eötvös-körut 103.

1163. szám 1904.

Hirdetés.Bezdán község előljárósága meg-
hirdeti, hogy a 10 községi bika szá-
mára melléképületekkel együtt 6291
korona 20 fillér előirányzott költséggel
emelendő bikaakol építését a folyó évi
április hó 28-án délelőtt 10 órakor
a községháza tanácstermében megtar-
tandó árlejtésen biztosítja.Árlejtések kötelesek a kikiáltási
árnak 10% át bánatpénzzel letenni.Az egyéb feltételeket, részletes
költségvetés és tervrajzokat a községi
jegyzői irodában lehet a hivatalos órák
alatt megtekinteni.

Bezdán, 1904. március 28.

Bosnyák János, **Lovass György,**
jegyző. 3-3 bíró.**TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG****(ASSICURAZIONI GENERALI)****BUDAPEST, V., Dorottya-utca 10. szám.**A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS
BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG**a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk**
mérlegének főbb adatait. Teljes méregettel a társaság minden-
kinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel
szolgál.Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-
lopás- és harang-törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít to-
vábbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.“,
valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános bal-
eset ellen biztosító társaság“ számára.**A zombori főügynökség****Bárány Lipót és fia.****HIRDETÉSEK**

— FELVÉTELEK —

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

T. c.

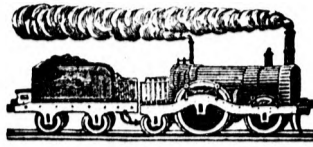
Van szerencsém tisztelettel a nagyérdemű közönség tudomására adni,
hogy engedve több oldalról érkezett felszólításnak, hogy a tavaszi idény
beköszöntésével**RUHA-BÉRLETET**nyitok, mi által a ruhaszükséglet fedezésének egészen új módját mutatom be.
Mielőtt tervemet véglegesen, nem mulasztottam el az összes bérleteket,
melyek ez idő szerint közkezen forognak, szakszerű vizsgálat alá venni, amely
által a következő tapasztalatokra jutottam:Minden bérleti terv elkészítésénél tisztában kell lenni a szükséglet nagy-
ságával és a bérlet idejével, mert csak úgy lehet helyes és alkalmas bérleteket
kötni; általános bérleti terv felállítása csak zavart okozhat és a bérlet bizalmát
csökkenti.A bérlet idejére nézve legalkalmasabbnak 4 év mutatkozik, amely időre
a ruhaszükséglet a legcélszerűbben osztható be, nincs azonban kizárva a 2,
3 évi bérlet sem.A tavaszi idény kezdetén érvénybe lépő bérleteim egyikét alant mutatom
be a n. é. közönségnek:1. Alulírott cég kötelezi magát N. N. ur részére Zomborban a raktáron
lévő legfinomabb angol és francia és kívánatra magyar szövettől N. N. ur
tetszése szerinti választás és megrendelés szerint alább felsorolt ruházati árukat
legjobb kidolgozásban szállítani:**3 tavaszi öltöny, 3 nyári öltöny, 3 téli öltöny, 1 szalonöltöny vagy
1 frakköltöny, 1 felöltő, 1 téli kabát, 3 divatnadrág, 3 divatmellény****összesen 960 kor. értékben, mely összeg havonkénti 20 kor. részletben**1904. hó . . . napjától a cég által megrendelőnek beiktatott nyugta
ellenében lesz fizetve.2. Jelen szerződés 1904. évi . . . hó . . . től számított 4 évre köttetik,
mely idő alatt alulírott cég köteles a fent elősorolt ruhákat N. N. urnak bár
mikor megrendelésére beszállítani, mellyel szemben N. N. ur 960 korona
vételért 48 havi részletben törleszti.3. A szerződő cég kötelezi magát arra, hogy azon ruha helyett, amely
nem felel meg, másikat készíteni.4. A szerződő cég kötelezi magát a ruhák jókarban tartását díjtalanul
eszközölni.

5. A ruhák a bérlet tulajdonát képezik.

*—5

Tisztelettel

MÜLLER VILMOS FIA.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1903. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda					Budapest—Zimony—Belgrád.					Vissza				
szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.
7.15		2.40	3.10	10.20	ind. BUDAPEST k. p. u.	érk.	7.05	9.50	1.05	6.55				
12.33		5.47	7.57	4.05	érk. SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.46	1.56				
1.22	3.45	5.56		5.30	ind. SZABADKA	érk.	10.53	7.34	9.34	1.21	7.10			
1.51	4.20			5.57	Csantavér		10.21	6.59		12.56	6.14			
2.18	4.52	6.27		6.26	Bács-Topolya		9.57	6.34	9.02	12.34	5.17			
2.44	5.19	6.42		6.48	Hegyes-Feketehegy		9.27	6.01	8.46	12.05				
3.05	5.44	6.56		7.16	Verbász		9.01	5.39	8.33	11.48				
3.26	6.17			7.38	O-Kér		8.36	5.11		11.29				
3.44	6.39			8.07	Kiszács		8.16	4.50		11.13				
4.06	7.05	7.41		8.29	érk. UJVIDÉK	ind.	7.51	4.24	7.50	10.52				

Oda				Baja—Ujvidék				Vissza			
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.
4.00		1.15		ind. BAJA	érk.	9.15		6.50			
4.11		1.25		Baja-szállásváros		9.08		6.42			
4.25		1.38		Vaskút		8.53		6.26			
4.51		2.01		Gara		8.32		6.00			
5.09		2.16		Rigyica		8.17		5.35			
5.37		2.39		Sztanisics		8.00		5.12			
5.56		2.56		Gákova		7.36		4.40			
6.15		3.14		Nenadics		7.15		4.16			
6.25		3.23		érk. ZOMBOR (étk.)	ind.	7.05		4.05			
2.25	6.51	3.51		ind. Zombor-vásártér	érk.	6.20	11.20		7.00		
2.31	6.57	3.57		Fernbach-szállás		6.13	11.13		6.52		
2.41	7.07	4.07		Zsárkóvár		6.04	11.04		6.41		
2.50	7.16	4.16		Ó-Sztrapár		5.56	10.56		6.32		
3.06	7.30	4.30		Bresztovác		5.42	10.42		6.15		
3.35	7.49	4.49		Hódságh		5.27	10.28		5.51		
4.05	8.10	5.12		Parabuty		5.02	10.02		5.21		
4.46	8.35	5.37		Paraga		4.43	9.45		4.43		
5.00	8.49	5.51		ind. GAJDOBRA	érk.	4.22	9.25		4.10		
5.40	9.16	6.09		Bulkesz		4.04	9.07		3.29		
5.54	9.30	6.23		Petrovác-Glozsán		3.50	8.55		3.14		
6.16	9.45	6.38		Futtak		3.39	8.44		3.00		
6.50	10.10	7.03		érk. UJVIDÉK	ind.	3.10	8.16		2.20		
7.13	10.31	7.25				2.45	7.55		1.40		

Oda				Szabadka—Dálya				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.
5.00	2.02	6.10	6.25	ind. SZABADKA	érk.	6.50	9.24	12.59	10.24		
5.25	2.26		6.56	Tavankút		6.17		12.37	9.58		
5.45	2.46	6.41	7.23	Bajmok		5.53	8.54	12.20	9.40		
6.16	3.17	7.05	8.05	Nemes-Militics		5.02	8.28	11.44	8.59		
6.30	3.31	7.17	8.27	érk. ZOMBOR	ind.	4.40	8.17	11.27	8.40		
7.03	4.02	7.37		Prigl-Szent-Iván			7.56	10.58	8.04		
7.17	4.16	7.47		Szonta			7.46	10.42	7.30		
7.29	4.28	7.57		érk. GOMBOS	ind.		7.37	10.30	7.30		
9.23	5.25	8.42		ind. ERDŐD	érk.		6.57	9.22	6.03		
9.35	5.37	8.52		érk. DÁLYA	ind.		6.46	9.10	5.60		

Oda				Szabadka—Ó-Becse				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.
4.40	1.30			ind. SZABADKA	érk.	8.34	5.25				
5.08	1.58			Békova		8.07	4.58				
6.19	3.21			érk. ZENTA	ind.	6.40	3.40				
7.47	5.27			Ada		5.26	2.19				
8.10	5.42			Mohol		5.05	2.02				
8.30	6.02			Bács-Petrovószellő		4.39	1.37				
8.56	6.28			érk. ÓBECSE	ind.	4.10	1.10				

Oda				Ó-Becse—Ujvidék				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
4.40	9.50	4.25		ind. Ó-BECSE	érk.	6.55	12.43	7.44			
5.05	10.21	4.49		Bács-Földvár		6.33	12.16	7.22			
5.27	10.48	5.10		Csurogh		6.15	11.47	7.03			
5.49	11.22	5.32		Zsablya		5.50	11.13	6.37			
6.04	11.45	5.47		Goszpódince		5.31	10.44	6.21			
6.30	12.24	6.11		Temerin		5.14	10.20	6.04			
6.39	12.36	6.20		Járek		4.58	9.50	5.46			
6.53	12.53	6.34		érk. VASKAPU	ind.	4.43	9.31	5.31			
7.01	1.07	6.36		ind. VASKAPU	érk.	4.40	9.24	5.23			
7.25	1.35	7.00		érk. UJVIDÉK	ind.	4.15	8.55	5.00			

Oda				Ujvidék—Vaskapu—Titel				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
6.37	5.10			ind. UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01				
7.00	5.38			érk. VASKAPU	ind.	5.33	2.38				
7.05	5.50			ind. VASKAPU	érk.	5.28	2.33				
7.31	6.24			Káty		5.06	2.15				
7.42	6.38			Tiszakálmánfalva		4.43	1.56				
7.57	7.00			Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41				
8.11	7.18			Vilova—Gardinovee		4.04	1.26				
8.24	7.34			Lok		3.48	1.14				
8.37	7.50			érk. TITEL	ind.	3.32	1.00				

Oda				Hegyes-Feketehegy—Palánka				Vissza			
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
6.59	6.50			ind. HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.53	5.40				
7.21	7.13			Telecska		5.30	5.18				
7.41	7.38			Kula		5.18	5.06				
7.53	7.50			Béla-puszta		4.53	4.45				
8.06	8.08			Torzsa		4.39	4.31				
8.32	8.37			Deszpot-Szt-Iván—Pivnic		4.20	4.12				
8.49	8.55			Szilbás		3.51	3.47				
9.21	9.21			ind. GAJDOBRA	érk.	3.39	3.35				
9.53	9.53			érk. PALÁNKA	ind.	2.55	2.45				

Oda				Szeged-Rókus—Szabadka				Vissza			
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
3.05	8.10	11.45	4.31	8.00	ind. SZEGED-RÓKUS	érk.	7.01	10.46	3.24	12.12	
3.22	8.27	12.01	4.47	8.26	Rószke		6.42	10.31	3.09	11.57	
3.35	8.42	12.15	5.02	8.48	HORGOS		6.25	10.18	2.56	11.44	
3.50	8.55	12.28	5.15	9.10	Királyhalom		5.58	10.05	2.36	11.31	
4.05	9.08	12.41	5.29	9.30	Palics		5.42	9.53	2.24	11.18	
4.17	9.19	12.53	5.40	9.48	érk. SZABADKA	ind.	5.25	9.40	2.10	11.05	

J E G Y Z E T. Az esti 8 órától reggel 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő órászámai kövér betűvel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Karlsbad fölösleges!

Gyomortágulás, gyomorhurut, emésztési zavar, gyomorégés, böfögés, májbetegség, epekövek, alhasi pangás, székrekedés, bélhurut, agyvértóduítás, fejfájás, szédülés, aranyér, elhízási hajlam ellen gyors s biztos hatású a

„Thermalia“.

Ára utasítással **5 korona KIS** gyógytárában **Tisza-Dob**.

Hirdetmény.

A szabadkai és óverbászi selyemgubóráktár telepen gubószárító kemence félszer építendő.

Költségelőirányzat szerint:

I. a föld- és kőműves munka Szabadkán 2610 kor. 90 fil., Óverbászon 2711 kor. 99 fil.,

II. az ácsmunka Szabadkán 4778 kor. 76 fil., Óverbászon 5607 kor. 09 fil.,

III. a tetőfedési munka Szabadkán 1507 kor. 46 fil., Óverbászon 1564 kor. 96 fil.,

IV. a bádógos munka Szabadkán 303 kor. 40 fil., Óverbászon 334 kor. 20 fil.,

V. és vegyes munkák Szabadkán 404 kor. 51 fil., Óverbászon 130 kor., összesen Szabadkán 9605 kor. 03 fillért, Óverbászon 10348 kor. 04 fillért tesz ki.

Ezen munkák biztosítására **1904. évi április hó 20-ik napjának 10 órájára** a szabadkai m. kir. selyemt. főfelügyelőség és illetve az óverbászi selyemt. felügyelőség hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az ajánlatokhoz az ajánlati összeg 5%-a csatolandó bánatpénz fejében.

A költségvetés, terv és a feltételek a szabadkai félszerre vonatkozólag a szabadkai m. kir. selyemt. főfelügyelőség hivatalos helyiségében, az óverbászi félszerre vonatkozólag pedig Óverbász község elöljáróságánál naponként megtekinthetők.

Szegzárd, 1904. április hó 2-án.

A m. kir. földmivelésügyi miniszterium országos selyemt. felügyelősége.

1268/1904.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye apatini járáshoz tartozó Bodrogmonostorszeg községben üresedésbe jött és 720 korona évi fizetéssel javadalmazott községi irnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom ennél fogva pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **f. évi április hó 20-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert az ezen határidő letelte után beérkezendő kérvényeket figyelembe nem veszem.

Apatin, 1904. március hó 23-án.

N é m e t h,
szolgabíró.

NAGY BUTORELADÁS.

NAGY BUTORELADÁS.

Van szerencsém a n. é. butorvásárló közönséget megnagyobbított és egész ujonnan felszerelt **butoráru raktáromnak** szives megtekintésére tisztelettel meghívni.

Minden vevő, a ki bármiféle butort vásárolni kíván, saját érdekében cselekszik, ha legelső sorban is

BUTORÁRU RAKTÁROMAT

látogatásával megfizeteli és arról meggyőződést szerez, hogy nálam, igényeinek megfelelőleg minden, mi csak lakberendezéshez szükséges, az egyszerűbbtől a legdiszesebbi kivitelig, nagy választékban, **meglepő jutányos árak mellett** beszerezheti.

Nagy választékos készletet tartok raktáron teljes

HÁLÓ-, EBÉDLÓ-, SZALON- ÉS IRODAI BERENDEZÉSEKBE,

SZECESSZIÓ-, BAROK-, ANGOL- ÉS RENAISSANCE KIVITELBEN,

szintén egyes butordarabokban, u. m.:

diszbutorok és különböző szekrények, ágyak, asztalok, székek, divánok, tükrök, képek, függönyök, asztal- és ágyterítők, vasbutorok, stb. stb.

kivételesen szépen és I. minőségű jól dolgozott árúknak, úgy hogy teljes bizalommal vállalom írásbeli kezességet bármely nálam vásárolt butordarabért.

A n. é. butorvásárló közönség szives megtiszteltetését kérve

6-5

teljes tisztelettel

ADLER ADOLF,

kárpitos és butorkereskedő.

ZOMBOR, Kossuth Lajos (fő) utca,
csak a Takarékpénztárral szemben.

NAGY BUTORELADÁS.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

8-6

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Gombos Nándor

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádógos

ZOMBOR (Bácska)-

Dús raktár mindenféle

jégszekrényekben,

(vendéglősök, mészárosok és magánosok részére);

fürdőkádákban

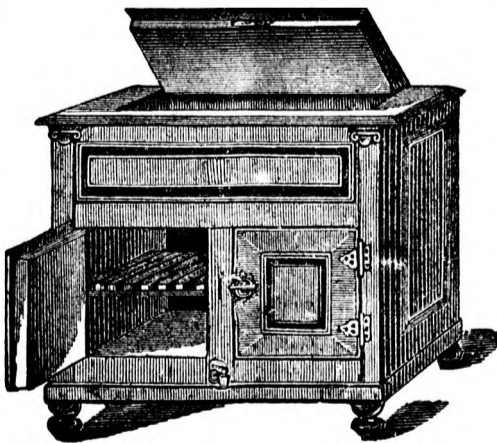
és *—6

konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerűen bármilynemű bádógarúk elkészíttetnek.

Képes arjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javítások olcsón és pontosan.

Szőlősgazdák figyelmébe!

Viszontelárusítóknak külön megegyezés.
Javítások gyorsan és pontosan eszközölteknek.

Ehrlich Nándor fia

szőlőpermetező-gyártó,
épület- és diszműbádogos

Zombor,

Bajai-utca 10.

Javítások gyorsan és pontosan eszközölteknek.
Viszontelárusítóknak külön megegyezés.

Ajánlja saját készítményű, jó minőségű

PERMETEZŐIT.

2 évi jótállás!

25-3

2 évi jótállás!

Kérem a címre figyelni.

Kérem a címre figyelni.

Üzletáthelyezés végett

az összes raktáron lévő cikkek

a legújabb kelmék,

Vásznak

fél árban

adatnak el.

Úri és női selyem nap- és esőernyők

2 frttól feljebb.

Tuna Gusztáv

fő-utca, Teltsch üzlete mellett.

Kérem a címre figyelni.

Kérem a címre figyelni.